

ONZE REDACTRICE LEGT OPNIEUW DE EINDTOETS VAN DE LAGERE SCHOOL AF

“Ik weet door welke landen de Mekong stroomt, maar Europa ken ik blijkbaar niet”

Vraagstukken oplossen, een dictee afleggen, of hoofdsteden aanduiden op een blinde kaart. Redactrice Nele (35) neemt voor één dag opnieuw plaats in de schoolbanken.

Donderdagochtend. Op weg naar het station zie ik hordes frisgewassen schoolkinderen in colonnes voorbijtrekken. De kleintjes als uitgelaten veulens, vol zin in een nieuwe schooldag, de tieners al iets minder gretig. Want school, da's spelen, maar óók werken. Ook ik vertrek met een knoop in m'n maag: vandaag kruip ik voor een keer weer in de huid van een twaalfjarige. In het hoofdkwartier van OVSG, de Onderwijkskoepel van Steden en Gemeenten in Brussel, ga ik een iconische toets van de lagere school afleggen: de OVSG-toets. Toen ik voor m'n research enkele

maanden geleden mijn basisschool contacteerde om mijn oude resultaten op te vragen (zonder succes), bleek er toch het een en ander veranderd te zijn sinds begin jaren 90. De PMS-testen van toen hadden plaatsgemaakt voor andere toetsen, zoals de OVSG-toets, of 'alle-talenten-toets'. Een blik in mijn vriendjesboek van 25 jaar geleden leert me dat ik toen de ambitie had om indiaan, ontdekkingsreiziger en schrijfster te worden. In die volgorde. Ik studeerde intussen af als germaniste, reisde de halve wereld rond, maar van die indiaanendroom kwam niks in huis (al voelt het geliefde Antwerpse plein waar ik woon soms wel aan als het Wilde Westen). Een telefoontje met de directrice die ik vooral ken als 'juf-frouw Chris', leert me dat sommige dingen níet veranderen,

en ook dat is fijn. "Ah, Libelle? Ja, jij schreef vroeger ook al zo graag verhaaltjes", waarna ze me doorverwijst naar het OVSG in Brussel.

Neem pen en papier

En dus zit ik hier, klaar om de confrontatie aan te gaan met mijn twaalfjarige zelf. **Steven De Laet, coördinator pedagogische begeleiding basisonderwijs**, heeft zes werkbundels voor me uitgespreid, waarvan ik er drie kies. Ik ga voor Wiskunde, Mens en Maatschappij en Nederlands. Het valt me op dat de toetsen nog traditioneel op papier gebeuren. "Een bewuste keuze", zegt Steven, "want vaak zijn er open vragen waarop je geen eenduidig antwoord kunt geven. Een computersysteem kan hierop niet scoren, de leerkrachten wel, met behulp van een handige correctietool." Hij geeft me ook een

'bronnenboek' vol cijfertjes, foto's, artikels en schema's, dat de leidraad zal vormen doorheen de toetsen en waarnaar ik regelmatig zal teruggrijpen. Elk jaar heeft dit boekje een ander thema, dit jaar staan de Olympische Spelen centraal. Mijn oog valt meteen op de drukke lay-out en het gebruikte lettertype, maar da's beroepsmisvorming. En ik ben vandaag eigenlijk weer twaalf, dus ik ken die dingen nog niet.

Algebraverdriet in het kwadraat

Ik verwacht slecht te zullen scoren op alles wat met cijfertjes te maken heeft. En ja, bij de eerste toetsen is het al meteen prijs. Ik weet nog steeds niet hoe dat zit met die breuken, zet komma's op verkeerde plaatsen en hoor het in Keulen onderen bij vragen over de 'grootste gemeenschap-pelijke deler'. De herinneringen aan woensdagen vol wiskunde-bijles en eindeloos veel algebra-verdriet duw ik snel weg. Ik scoor amper 6,5 op 10, wat zelfs nog onder het gemiddelde van 6,8 ligt. Af en toe komt Steven even kijken en geeft hij instructies terwijl hij vlotjes mijn

vragen ondersteboven (!) voorleest. "Een overblijfsel van mijn lerarenverleden", lacht hij. Door het dictee en de schrijfpdracht fiets ik met de vingers in de neus: een artikel met een logische structuur schrijven op basis van een filmpje, inclusief flitsende kop. Niet verrassend, als je weet dat dit een groot deel van mijn job is. Spelling is blijkbaar minder belangrijk in deze

gen. Zo moeten Jannik en Yin de kortste weg vinden naar het skatepark, duid ik de zuidkant van Imrans nieuwbouwwoning aan voor het plaatsen van zonnepanelen en moet ik uitleggen waarom Jan acht grootouders heeft. En een van de proeven voor lichamelijke opvoeding wordt afgelegd per rolstoel, zegt Steven. "Een kind moet zich kunnen identificeren, dus gebruiken

“Wanneer ik op een blinde kaart Athene moet aanduiden, gaat m'n pen overtuigd richting Kroatië”

opdracht, de eindredacteur in mij krijgt bijna een hartaanval. "De focus ligt op andere dingen, zoals het verwerken van informatie en het soort tekst leren herkennen. Wanneer ik in een volgende vraag het meervoud van 'comité' moet neerschrijven, begin ik plots te twijfelen. "Je mag hulpmiddelen gebruiken hé", roept Steven me toe van aan z'n bureau. Met lichte schroom klik ik de Van Dale-website open. "Het is belangrijk dat de kinderen zich kunnen behelpen, in het gewone leven is dat ook zo. En weten hoe en waar je iets opzoekt, hoort daarbij." En zo haal ik alsnog een topscore!

we gegevens uit hun eigen realiteit." Weemoedig denk ik terug aan mijn allereerste leesboekjes, waarin An & Jan samenspielen met Rik & Leen...

Spring-in-'t-veld

Wanneer Steven een springtouw op tafel legt, vervloek ik mijn lange jurk met split. Ik tracht nog sumo-gewijs de twee flappen tussen mijn benen te knopen, maar na enkele testsprongtjes lukt het me dan toch om matig elegant aan mijn reeks te beginnen. Hier en daar steekt er een OVSG-collega nieuwsgierig z'n hoofd naar buiten, gelokt door een ongekend animo in de grijze kantoorgang. Ik leg foutloos – en vooral zonder kleerscheuren – dertig sprongtjes 'zonder tussenhup' af, gevolgd door een gezwinde tien meter voorwaarts springen in de gang. "Olympisch goud", zegt Steven goedkeurend en de streber in mij maakt een achterwaartse salto. Na een hele middag zwoegen en zweten, krijg ik weer respect voor de lagere-schoolleerlingen én hun leerkrachten. Nooit gedacht dat een kinderbrein al zoveel moest kennen én kunnen... Verrassend ook, hoe weinig ik er nog van weet. Maar hoe je dankzij de juiste vaardigheden hoe dan ook op je pootjes terecht komt.

Plusmama's en rolstoelsporten

Wanneer ik op een blinde kaart Athene moet aanduiden, loopt het weer bijna mis. Vol overtuiging stevent m'n pen op Kroatië af, tot mijn oog valt op een massa stipjes in de zee: de Griekse eilanden! Dit is gênant én confronterend. Als fervente backpacker kan ik je vlotjes vertellen door welke landen de Mekong stroomt en waar je het makkelijkst Myanmar binnenraakt, maar mijn eigen Europa ken ik – zo blijkt – niet echt. Wat me ook opvalt, is de aandacht voor diversiteit in de vra-

$$\frac{14}{22} \times \frac{11}{28} = \frac{154}{616}$$

$$\frac{14 : 2}{22 : 2} = \frac{7}{11}$$

$$\frac{7}{11}$$

Mijn rapport

Top: Nederlands! Swingende teksten schrijven en spelen met woorden? Ik krijg er nog steeds niet genoeg van.

Flop: Wiskunde! Breuken, hoofdrekennen of vraagstukken? Zelfs 25 jaar later krijg ik er nog altijd klamme handjes van...

Mijn droomjob toen: Schrijfster.

Opvallend: Ik wiebel nog steeds met mijn stoel...

HET ABC VAN HET OVSG

door Steven De Laet, coördinator pedagogische begeleiding basisonderwijs. **Steven De Laet:** "De OVSG-toets is een alle-talenten-toets'. Voor elk vakdomein waarvoor de overheid eindtermen oplegt, ontwerpen wij hier bij OVSG een leerplan en bieden we jaarlijks een bijbehorende toets aan, telkens rond een centraal thema. Hoewel niet verplicht, nemen de meeste scholen van het gemeentelijk, stedelijk en gemeenschapsonderwijs in heel Vlaanderen en Brussel deel."

Doen we het goed? **De Laet:** "Het is een misvatting dat de OVSG-toets een voorspellende test is of je toegangsticket naar het secundair onderwijs. Ervoor oefenen heeft dan ook geen zin. De toetsen gaan over wat de leerlingen gedurende hun hele schoolcarrière hebben geleerd, maar houden de scholen en de leerkrachten ook een spiegel voor."

Theorie versus praktijk **De Laet:** "De test bestaat enerzijds uit een pen-en-papier-toets en anderzijds uit praktische proeven voor muzische vorming, sport, techniek, etc. Zo moesten de leerlingen vorig jaar een flashmob in elkaar steken. Bij dit soort proeven leren de kinderen samenwerken, creatief zijn, durven, taken verdelen, verantwoordelijkheid nemen, etc. De verwondering van de leerkrachten is dan ook vaak groot. 'Ik ontdek plots talenten bij m'n leerlingen die me voordien minder opvielen', zeggen ze dan. Mooi, én het beste bewijs dat ook deze toetsen hun nut hebben." *Meer info: www.ovsg.be*